

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug. Holmberg,
 Härad: Perälsne Adress: Grängsta
 Socken: Asarum Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1938 Född år _____ i _____

Påskris, m. m. (svar på Ulmas kartfråge-
lista nr. 10.)

Skriv endast på denna sida!

4 sid.

ACC. N:R. 5509

Landskap: Blekinge
 Härad: Bräkne
 Socken: Asarum
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Aug. Holmberg
 Adress: Svängsta
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sid 1

Palmer. P^osteris ekt: (Svar på Ulmas kart-
frågelistan nr. 10.)

Varje vår. Tyngnet de år då vintern varit lång och sträng
 Varen således kom sent. Längtede var och en efter att få se något
 grönska, vittnande om att naturen vaknat till liv! Hur långt
 tillbaka människor då funnit på att sätta in avskurna grenar
 av vissa lövträds sista årskott, för att de i rumsvärmen skulle
 utveckla sina blad är ej bekant. Men mina föräldrar berättade
 att deras fäder brukat göra så. Varför man har sådan tradition
 om att bruket var känt på 1750 talet. Och detta bruk fortfar
 ännu. I de flesta hem synes om våra l^ogträdsgrenar av olika slag
 satta i vatten i k^ord av olika slag för att utveckla sina blad.
 Även på de ställen där en mängd bruksväxter finns!

Fråga om detta bruk, kunde man icke såsom ett beställt arbete
 säga: Den eller den dagen vill jag ha det färdigt! När fick man

Skriv endast på denna sida!

4 sid.

rätta sig efter naturens gång. Om Påsken kom tidigt, och våren kom sent så att trädens knopp voro föga eller kanske icke alla utvecklade var det icke tänkbart att kunna ståta med utslagna blad eller få se utvecklade frukter till Påsken. Ett sådant är sågs i alla fall meras insatta lövgrenar än de är våren kom tidigt. Vittnande om i hur hög grad människans sinne är beroende av naturen!

De trädslag vars grenar man helst tog in voro: Säljen, Björken, Lyrmen. Men der tillgång fanns tog man grenar Vitbok ty dess små vackra ljusgröna småkrusade blad voro en vacker prydnad. Vitboken är botanistens: *Carpinus betulus*. Likaså tog man grenar av Holtabok der sådan fanns. = *Fagus sylvatica*.

Det duger icke att ta "insätteleöv", när eller var som helst! Vårduften i det fria borde väcka knoppen till liv så att den sprängt det bruna soope varit knoppen om vintern är avsluten. Tog man grenar förr blev det ingenting av bladen. Man fick söka sådana på solbelysta backsluttningar. I härränkvor utvecklades knoppen långt sednare, fastän der var mycket bättre jordman.

ACC. N:R. 5509

Landskap: Blekinge
 Härad: Bräkene
 Socken: Asarum
 Uppteckningsår: 1938

Upptecknat av: Aug. Holmberg
 Adress: Svängsta
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV—
—
sid 3

Att befolkningen i staderna, Hög som låg, älskade att pryva hemmen med älskliga av naturens växter, var till ovärderlig nytta för landsbyggens fattiga befolkning, på en tid då inga extra förtjänster stod att finna. Långa rader av häringar och ungar sågs varje lördag traska i väg mot "stan" bärande på ryggen olika slag av naturens alster! så hade många, små knippor granis, om bundet på mitten med en björkrispa De kallades: "skurviskor". Med dessa skurades golven istället för nu med rotborstar (På landet hade man ännu ej lärt att skura golven). Björkkraster att sopa golv med. När varen började infinna sig bars insättelöv av träslag som förut sågts i massor till stan. Längre fram då säven kom i trädet gjordes vispar av smidiga skalade björkkristar. Användes i matlagning av hög o låg. Under hela sommaren bars mer massor av vilda ängsblommor, samt i det fria fullt utolegt löv av björk, bok, Lonn och Lind. Detta

Skriv endast på denna sida!

5509

sid 4

såltes i små knippor Klippis = *Lycopodium clavatum*. var något som mycket användes och efterfrågades. Så gick det året rundt.

Med tiden har mycket av det här uppräknade ersatts av något annat. Men vilda blommor såsom liljecouvaljer och linneor, torrföres än i dag. Och av trädgårdsblommor flera slag. Likaså vinner både grenar med knäppt skönjbar knopp, och fullt utslaget löv avsättning i stora mängder så att nog säljes sådant fullt ut lika mycket nu som förr. Kanske mera!

Anmär: Vid festliga tillfällen, och hos herrskape varje söndag brukades förr, att bestro golven med vit havsand, som köptes av kustfiskare som hemtade detta på Kvarnstranden Oranpi sanden ströddes klippis, som hänför med en sax klippes ganska fint. På landsbygden hade man oftast hackat gravris i stället. Men vid bröllop eller begravningar kunde hända att man även här använde sig av klippis.